

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3512/2018
03.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., са боравиштем у ..., кога заступа Маја Перић, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате накнаде за експроприсано земљиште, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1121/18 од 22.03.2018. године, на седници већа одржаној дана 03.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1121/18 од 22.03.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 334/16 од 26.12.2017. године, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 6.966.612,63 динара са законском затезном каматом почев од 26.12.2017. године као дана пресуђења до коначне исплате, на име накнаде за експроприсане непокретности које у природи представљају део улице ... и ... у ... и то дела парцеле .../..., уписане у листу непокретности ... КО ... и парцела .../... и .../... уписаних у лист непокретности ... КО ..., површина ближе одређених у изреци. Обавезан је тужени да о свом трошку изврши упис права власништва - упис јавне својине Града Новог Сада на експроприсаним катастарским парцелама ближе одређено у изреци пресуде, што је тужилац дужан признати и трпети. Обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име прибављања писане документације износ од 6.540,00 динара са законском затезном каматом почев од 26.12.2017. године као дана пресуђења до исплате. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 526.645,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате. Одбијен је захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђени износ трошкова поступка од дана пресуђења до дана извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1121/18 од 22.03.2018. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена и првостепена пресуда делимично преиначена тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 406.645,00 динара (уместо првостепеном пресудом досуђених 526.645,00 динара), са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, те је одбијен захтев за досуду законске затезне камате на износ од

6.540,00 динара од 26.12.2017. године као дана пресуђења па до извршности пресуде, док је у преосталом побијаном непреиначеном делу првостепена пресуда потврђена, а жалба туженог у преосталом делу одбијена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду сходно члану 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11...55/14) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у листу непокретности број ... КО ... уписан као сувласник, са обимом удела од 502/592 (125,5 м²), кат. парцеле број .../... површине 1 ар 48 м², која је по начину коришћења у катастарској класи означена као њива 1. Класе, по врсти земљишта представља земљиште у грађевинском подручју, а припада потезу улица ... у У листу непокретности број ... КО ... тужилац је уписан као искључиви власник 1/1 дела кат. парцеле број .../... површине од 8 ари и 36 м² и кат. парцеле .../... површине 1 ар 07 м². Те парцеле су по начину коришћења у катастарској класи означене као њива 1. класе по врсти земљишта представљају земљиште у грађевинском подручју и припадају потезима улица ... и ... у Предметне парцеле су настале даљом парцелацијом основне парцеле број ... на парцеле .../... и .../..., а у допису РГЗ Службе за катастар непокретности Нови Сад 1 наведено је да је парцелацију предметних катастарских парцела тужиоца уредио ЈП Завод за изградњу града Нови Сад, без сагласности тужиоца. Изменама и допунама Регулационог плана из 2003. године, задржана је намена као планирано породично становање и планирана улица, а кат. парцеле тужиоца број .../..., .../... и .../... КО ... настале су као резултат спровођења важећег Плана регулације насељеног места ... кроз изградњу и спровођење пројекта парцелације и препарцелације и намење су за јавну површину – улице. Према информацији о локацији, предметни локалитет није опремљен уличним инсталацијама водовода и канализације, а локалитет је опремљен уличним електроенергетским и гасним инсталацијама као и мрежом електронских комуникација. Према уверењу РГЗ Службе за катастар непокретности Нови Сад 1 од 10.03.2015. године на основу увида у евиденцију - регистар кућних бројева улица и тргова који се воде у овом органу, кат. парцеле .../... и .../... КО ... насељено место Нови Сад, Општина Нови Сад припадају ул. ..., а кат. пацела .../... КО припада ул. До 11.02.2015. године у спорном потезу ЈКП „Пут“ Нови Сад одржавао је саобраћајнице, постављао туцаник и асфалт, вршио крпљење асфалта. Тржишна цена за 1 м² за ову локацију износи 55 евра, а укупна површина парцела износи 1.066,50 м², те тужиоцу припада износ од 6.966.612,63 динара. Тужилац је имао материјалне издатке у виду плаћања такси на прикупљену писмену документацију неопходну за покретање предметног поступка издату од стране надлежних органа у укупном износу од 6.540,00 динара.

На овако утврђено чињенично стање нижестепени судови су правилно применили материјално право када су усвојили тужбени захтев у целости, а наводима ревизије правилност материјалног права се не доводи у сумњу.

Право на имовину је једно од основних људских права заштићених уставно-правним нормама и нормама међународних конвенција, чији је Република Србија потписник. Уставом Републике Србије у члану 58. зајемчено је мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона и предвиђено да право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне. Законом се може ограничити начин коришћења имовине, а одузимање или ограничење имовине ради наплате пореза и других дажбина или казни, дозвољено је само у складу са законом.

Протоколом број 1, уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, у члану 1. гарантује се заштита имовине и прописано је да свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине, да нико не може бити лишен своје имовине осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права. Ове одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу са општим интересима.

Уставне одредбе и Конвенцијско право указују на обавезу исплате разумне накнаде за одузету имовину, по тржишним ценама у време пресуђења, која је побијаном пресудом и утврђена.

Решење о експропријацији и одређивању накнаде за експроприсану имовину никада није донето, а сама чињеница да су планом детаљне регулације спорне парцеле одређене за улицу указују на то да су исте постале јавно добро у општој употреби у јавној својини јединице локалне самоуправе због чега се ради о такозваној фактичкој експропријацији јер је тужени земљиште својим планским актима и фактичким радњама на терену привео одговарајућој намени - улици у насељеном месту, због чега тужиоцу припада потраживана накнада која је супротно ревизијским наводима правилно утврђена. С обзиром на наведено нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Осталим наводима ревизије туженог оспорава се правилност утврђеног чињеничног стања из којих разлога се ревизија не може изјавити, па они не могу бити предмет разматрања ревизијског суда.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић